

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE
PODRUČNA SLUŽBA KUTINA
CRKVENA 13
Tel. 044/691-370

**REZULTATI PROVEDBE ANKETE
POSLODAVACA ZA 2012. GODINU**

Kutina, travanj 2012.

S A D R Ź A J

UVOD	2
I STRUKTURA ANKETIRANIH POSLODAVACA	3
1.1. Regionalna zastupljenost poslodavaca	3
1.2. Područja djelatnosti poslodavaca	3
1.3. Oblik vlasništva anketiranih poslodavaca i broj zaposlenih ...	4
II ZAPOSLENOST I ZAPOŠLJAVANJE U 2011. GODINI	5
2.1. Promjene u zaposlenosti tijekom 2011. godine	5
2.2. Struktura novozaposlenih u 2011. godini	5
2.3. Struktura i razlozi prestanaka rada u 2011. godini	5
III POTEŠKOĆE U ZAPOŠLJAVANJU RADNIKA	7
3.1. Način traženja radnika tijekom 2011. godine	7
3.2. Poteškoće s pronalaženjem radnika	7
IV PLANIRANO ZAPOŠLJAVANJE I VIŠKOVI RADNIKA U 2012. GODINI	8
4.1. Zapošljavanje u 2012. godini	8
4.2. Struktura planiranog zapošljavanja prema zanimanjima	8
4.3. Očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2012. godine ...	9
V POTREBE ZA DODATNOM IZOBRAZBOM RADNIKA	10
VI SURADNJA S HZZ-om	11
DODATNI KOMENTARI	12
ZAKLJUČAK	13

REZULTATI ANKETE POSLODAVACA ZA 2012. GODINU ZA PODRUČNU SLUŽBU KUTINA

UVOD

U cilju uspješnijeg djelovanja na tržištu rada te usklađivanja ponude i potražnje radne snage, Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ) u suradnji s poslodavcima prikupio je informacije vezane uz potrebe tržišta rada, iskustva i očekivanja poslodavaca.

Anketa poslodavaca provedena je pomoću UPITNIKA ZA POSLODAVCE koji je zajedno s popratnim pismom kreiran u Središnjoj službi HZZ, a anketu su provele područne službe.

Anketa je provedena u cijeloj Republici Hrvatskoj, a obuhvaćeni su poslodavci s 5 i više zaposlenih iz svih grana djelatnosti, osim institucija državne i javne uprave.

Upitnikom su istraživane potrebe za novim radnicima, a željeli su se identificirati i profili radnika koji bi se mogli pojaviti kao potencijalni višak te istražiti potrebu za daljnjom izobrazbom radnika u cilju njihovog zadržavanja u radnom odnosu. Također se željelo ispitati moguće poteškoće pri nalaženju odgovarajućih radnika kao i njihove razloge i značaj.

Cilj istraživanja bio je otkriti trenutne oblike zapošljavanja i prepoznati trendove u potrebama tržišta rada za različitim profilima radnika, kako bi se poboljšala suradnja između HZZ-a i poslodavaca.

Izlazi i ishodi ankete su adekvatna priprema za potrebne aktivnosti u daljnjoj izobrazbi zaposlenih (potencijalni viškovi) i nezaposlenih osoba te pružanje kvalitetnije usluge savjetovanja i usmjeravanja nezaposlenih osoba i mladeži.

Isto tako poslodavci su iskazali svoje potrebe i poteškoće i u suradnji s HZZ-om pokušati će pronaći prikladno rješenje.

Ova anketa daje podatke o mogućim kadrovskih potrebama odnosno viškovima tijekom 2010. godine kod anketiranih poslodavaca. Kako ovom anketom nisu obuhvaćeni svi poslodavci koji djeluju na našem području (mali poslodavci do 5 zaposlenih, državna i javna uprava, dio tvrtki kojima je središnjica u drugim gradovima i općinama) mora se vrlo oprezno procjenjivati moguće viškove ili manjkove za tekuću godinu budući da neobuhvaćeni poslodavci zapošljavaju značajan broj radnika.

I STRUKTURA ANKETIRANIH POSLODAVACA

U provođenju ankete o istraživanju tržišta rada za 2012. godinu na adrese poslodavca s područja koje pokriva Područna služba Kutina (Gradovi Kutina i Novska te općine Velika Ludina, Popovača, Lipovljani i Jasenovac) poslano je ukupno 238 upitnika. **Na sudjelovanje u anketi odazvalo se 223 poslodavaca ili 93,7%.**

Analizom su obuhvaćena 223 poslodavaca sa 9472 zaposlenih na dan 31.12.2011. godine (4085 žena i 5387 muškaraca). Na dan 31.12.2011. godine na području PS Kutina bilo je (prema podacima Zavoda za mirovinsko osiguranje) zaposleno ukupno 14527 radnika od čega 6390 žena). Znači, anketom **su obuhvaćeni poslodavci koji zapošljavaju 65% zaposlenih** na tom području. Napominjemo, anketom nije bila obuhvaćena djelatnost javne uprave.

1.1 Regionalna zastupljenost poslodavaca u anketi

➤ Grad Kutina	98 ili 44%
➤ Grad Novska	71 ili 32%
➤ Općina Popovača	30 ili 14%
➤ Općina Velika Ludina	5 ili 2%
➤ Općina Lipovljani	12 ili 5%
➤ Općina Jasenovac	7 ili 3%

1.2 Područja djelatnosti poslodavaca

Prema područjima Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007, obuhvaćeni su poslodavci iz područja:

➤ prerađivačka industrija	48
➤ trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	34
➤ građevinarstvo	32
➤ obrazovanje	21
➤ djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	19
➤ prijevoz i skladištenje	14
➤ stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	11
➤ zdravstvena zaštita i socijalna skrb	9
➤ poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	9
➤ ostale uslužne djelatnosti	7
➤ umjetnost, zabava i rekreacija	7
➤ opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda gospodarenje otpadom te sanacija okoliša	5
➤ informacije i komunikacije	2
➤ administrativne i pom.uslužne djelatnosti	2
➤ financijske djelatnosti i djelat. osiguranja	1
➤ opskrba el.energijom, plinom, parom i klimatizacija	1
➤ rudarstvo i vađenje	1

1.3 Oblik vlasništva anketiranih poslodavaca i broj zaposlenih

Prema obliku vlasništva:

➤ Privatno	165
➤ Državno/javno	40
➤ Pretežito privatno	6
➤ Nema vlasništva (udruge, zajednice i sl.)	6
➤ Pretežito državno	5
➤ Zadružno	1

Obzirom na oblik vlasništva poslodavaca, njih 77% je privatnog ili pretežito privatnog vlasništva, 20% je državnog ili pretežito državnog vlasništva i 3% nema vlasništva.

Prema broju zaposlenih kod poslodavca u anketu je uključeno:

➤ Do 49 zaposlenih	190 poslodavaca
➤ Od 50 – 99 zaposlenih	18 poslodavaca
➤ 100 i više zaposlenih	15 poslodavaca

Prema veličini poslodavca, uzimajući u obzir broj zaposlenih, najveći broj anketiranih su mali poslodavci do 49 zaposlenih – 85%, srednji poslodavci (od 50 do 99 zaposlenih) – 8% i veliki poslodavci (preko 100 zaposlenih) - 7%.

U anketi je sudjelovalo 151 poduzeće/ustanova i 72 obrta.

II ZAPOSLENOST I ZAPOSŁJAVANJE U PRETHODNOJ 2011. GODINI

2.1. Promjene u zaposlenosti tijekom 2011. godine

	UKUPNO	Muškarci		Žene	
		Broj	Udio	Broj	Udio
Broj zaposlenih 31.12.2010.	9266	5179	55,89	4087	44,11
Zaposleni tijekom 2011.	1895	1223	64,54	672	35,46
Prestali raditi tijekom 2011.	1689	1015	60,09	674	39,91
Broj zaposlenih 31.12.2011.	9472	5387	56,87	4085	43,13
Promjena u zaposlenosti 2011/2010 - razlika	+206	-208	-100,97	-2	-0,97
Promjena u zaposlenosti 2011/2010 - %	+2,2	+4,0		-0,1	

Tijekom 2011. godine anketirani poslodavci su zaposlili **ukupno 1895 radnika od čega 672 žene (35%) i 1223 muškarca (65%)**. Uočeno je **veće zapošljavanje muškaraca u 2011. godini (u 2010. godini bilo je zaposleno 57% žena i 43% muškaraca)**. To je najmanji udio zaposlenih žena u prethodnih pet godina. **Krajem 2011. godine broj zaposlenih bio je veći za 2,2% u usporedbi s krajem 2010. godine**. Tijekom 2011. godine **prestalo je raditi ukupno 1689 radnika od čega 674 žene (40%) i 1015 muškaraca (60%)**.

Vidljivo je da je udio muškaraca u broju otpuštenih također veći u odnosu na žene, kao i kod zapošljavanja što ukazuje na općenito veću fluktuaciju muškaraca na tržištu rada u 2011. godini.

U 2011. godini od 223 poslodavaca, njih 46 ili **21% nije uopće zapošljavalo**. Usporedbom s 2010. godinom kada 27% poslodavaca nije zapošljavalo vidljivo je smanjenje broja poslodavaca koji se u tijeku 2011. godine nisu odlučili na zapošljavanje novih radnika. U 78% slučajeva radi se o privatnom sektoru.

Udio zapošljavanja tijekom 2011. godine veći je u privatnom i pretežito privatnom sektoru te iznosi čak 79% u odnosu na državni sektor gdje je udio zapošljavanja bio 21%. U odnosu na 2010. godinu povećao se udio zapošljavanja u državnom sektoru za 3 postotna boda (18% u 2010. godini).

Vežano uz otpuštanja radnika, također je veći udio u privatnom sektoru – 77% dok je u državnom sektoru udio otpuštanja iznosio 23%.

2.2. Struktura novozaposlenih u 2011. godini

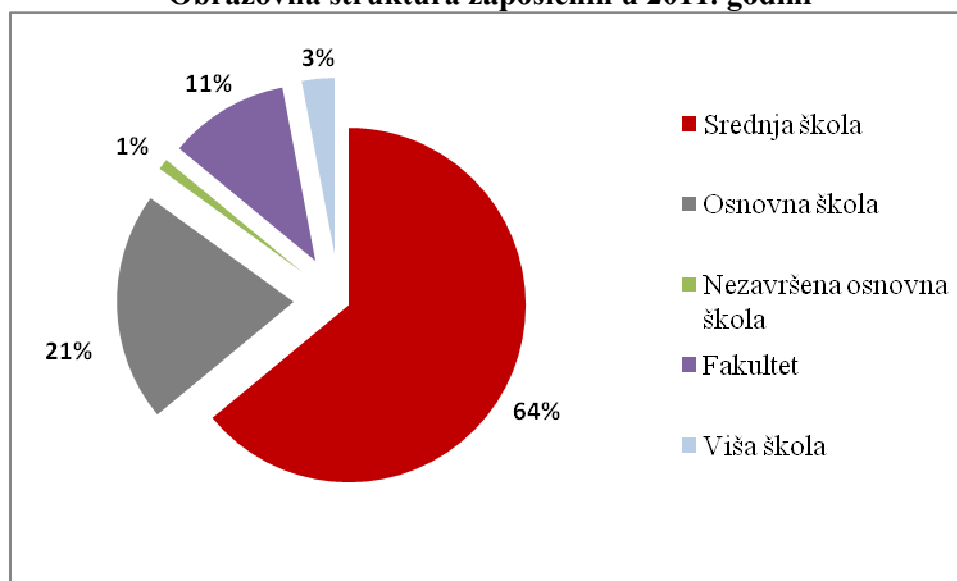
Kao što je već spomenuto, tijekom 2011. godine anketirani poslodavci su zaposlili ukupno 1895 radnika i to 672 žene i 1223 muškarca. Struktura novog zapošljavanja bila je slijedeća:

- Na neodređeno vrijeme 21%
- Na određeno vrijeme 79%
(od toga na sezonskim poslovima) 0,1%
- Na nepuno radno vrijeme 4%
- Na puno radno vrijeme 96%

Većina novog zapošljavanja ostvarena je na određeno i puno radno vrijeme. Usporedbom sa zapošljavanjem u 2010. godini povećan je udio zapošljavanja na neodređeno vrijeme. U 2010. godini udio zapošljavanja na neodređeno vrijeme u ukupnom zapošljavanju iznosio je 7%.

Prema obrazovnoj strukturi novozaposlenih radnika, najviše je radnika sa srednjim školama - 64%. Slijede radnici s osnovnom školom - 21%, radnici s fakultetom – 11%, s prvim stupnjem fakulteta i višom školom – 3% i radnici bez škole 1%. Uočeno je povećanje udjela zaposlenih s fakultetima i završenom osnovnom školom, kod zaposlenih sa srednjim školama zabilježeno je smanjenje, a kod osoba bez škole i s višim školama udio je ostao isti.

Obrazovna struktura zaposlenih u 2011. godini

89% zapošljavanja u 2011. godini ostvareno je u poduzećima/ustanovama, a samo 11% u obrtima. U odnosu na 2010. godinu uočava se povećanje udjela zapošljavanja u obrtima za 2 postotna boda (iznosio je 9%). Temeljem ugovora o radu najviše radnika u 2011. godini zaposlilo se kod poslodavaca iz građevinarstva, prerađivačke industrije, trgovine i obrazovanja.

Kod anketiranih poslodavaca u 2011. godini zaposleno je 85 osoba po ugovoru o djelu. Ovaj oblik zapošljavanja bio je zastupljen u obrazovanju i djelatnosti zdravstvene zaštite.

Osobe s invaliditetom zapošljavane su u djelatnosti zdravstvene zaštite i obrazovanja.

2.3. Struktura i razlozi prestanka rada u 2011. godini

Tijekom 2011. godine kod anketiranih poslodavaca prestalo je raditi ukupno 1689 radnika od čega 647 žena i 1042 muškarca. Najviše radnika prestalo je raditi u prerađivačkoj industriji (33%), građevinarstvu (21%), trgovinama (12%) i obrazovanju (11%). U odnosu na 2010. godinu, uočen je manji udio u otpuštanju u prerađivačkoj industriji, trgovinama, a povećan je u građevinarstvu.

Najčešći razlozi prestanka rada bili su:

➤ Istek ugovora o radu na određeno vrijeme	66 %
➤ Otkaz od strane poslodavca	14 %
➤ Sporazumni raskid ugovora o radu	10 %
➤ Otkaz od strane radnika	5 %
➤ Umirovljenje	4 %
➤ Neki drugi razlozi	1 %

Pod ostale razloge prestanka rada poslodavci najčešće su navodili smrt radnika, nezainteresiranost radnika za produženje ugovora o radu i nedostatak posla.

U odnosu na 2010. godinu povećao se udio isteka rada na određeno vrijeme, otkaza od strane poslodavca i otkaza od strane radnika dok se kod sporazumnog raskida i umirovljenja bilježi smanjenje.

III POTEŠKOĆE U ZAPOSŁJAVANJU RADNIKA

3.1. Način traženja radnika tijekom 2011. godine

Tijekom 2011. godine 21% anketiranih poslodavaca nije tražilo radnike, a oni koji su zapošljavali, tražili su radnike na slijedeće načine:

➤ Posredovanjem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	44% poslodavaca
➤ Putem osobnih poznanstava	43% poslodavaca
➤ Uvidom u vlastitu bazu životopisa	21 % poslodavaca
➤ Oglašavanjem u medijima	14 % poslodavaca
➤ Na neki drugi način	3% poslodavaca
➤ Posredovanjem putem privatnih agencija	1% poslodavaca
➤ Posjetom obrazovnim ustanovama	0,5 % poslodavaca

Napominjemo da su poslodavci često koristili više načina traženja radnika odjednom, najčešće kombinacijom posredovanja preko HZZ i oglašavanja u medijima kao i putem osobnih poznanstava.

U odnosu na 2010. godinu smanjio se udio poslodavaca koji su radnike tražili preko HZZ-a, iz vlastite baze životopisa i oglašavanjem u medijima. Traženje radnika na neki drugi način odnosilo se na ugovore o stipendijama, zapošljavanje iz sestrinski firmi ili kada je radnik osobno došao pitati za posao.

3.2. Poteškoće s pronalaženjem radnika

Poteškoće s pronalaženjem radnika u 2011. godini izrazilo je 12% poslodavaca što znači smanjenje u odnosu na 2010. godinu kada je 14% poslodavaca izrazilo poteškoće.

Neki poslodavci su navodili više poteškoća s pronalaženjem radnika istodobno. Ipak, najveći broj poslodavaca navodio je da su glavne poteškoće bile s nedostatkom traženog zanimanja – u 78% slučajeva. Nedostatak radnika s traženim radnim iskustvom bio je prisutan u 48%, kao i sa nezainteresiranošću i nemotiviranošću radnika - 44%. Poteškoće u nedostatku radnika s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, spremnost na učenje, timski rad) evidentirane su u 11% slučajeva, znanjem stranih jezika 22% te poteškoće u nedostatku radnika sa znanjem rada na računaru 11%.

U odnosu na 2010. godinu uočeno je povećanje kod svih navedenih slučajeva, a najviše u nedostatku traženog zanimanja, nezainteresiranosti radnika i znanju stranih jezika.

- **Najviše poteškoća u pronalaženju radnika traženog zanimanja** imali su poslodavci iz djelatnosti obrazovanja, građevinarstva, prerađivačke industrije te zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- **Poteškoće s traženim radnim iskustvom radnika** imali su poslodavci iz djelatnosti građevinarstva, prerađivačke industrije i trgovina
- **Poteškoće sa traženim znanjem rada na računaru** radnika najčešće su imali poslodavci iz prerađivačke industrije te zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- **Poteškoće sa traženim znanjem radnika na stranim jezicima** imali su poslodavci iz obrazovanja i prerađivačke industrije
- **Poteškoće u nedostatku radnika s potrebnim socijalnim vještinama** (komunikativnost, timski rad, spremnost na učenje) najčešće su imali poslodavci iz djelatnosti zdravstvene zaštite, prerađivačke industrije i poljoprivrede, šumarstva i ribarstva
- **Nezainteresiranost i nemotiviranost radnika** kao poteškoću u traženju radnika naveli su poslodavci iz prerađivačke industrije, građevinarstva, prijevoza i poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Najviše poteškoća bilo je kod traženja radnika sa slijedećim zanimanjima:

- **Prerađivačka industrija** – stolar, pekar, rukovatelj CNC strojevima
- **Građevinarstvo** – zidar, limar, tesar, izolater, krovopokrivač, elektroinstalater, skelar, građevinski tehničar, dipl. građevinski inženjer
- **Djelatnost pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane – konobar**
- **Obrazovanje** – klavirist, učitelj fizike, učitelj njemačkog jezika, učitelj matematike, vjeroučitelj, učitelj glazbene kulture, prof. češkog jezika, prof. slovačkog jezika, prof. biologije
- **Zdravstvena zaštita** – doktor opće medicine, doktor medicine internist, doktor medicine psihijatar, doktor medicine neurolog
- **Prijevoz i skladištenje** – vozač teretnog vozila
- **Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo** – voćar
- **Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti** - veterinar

(nazivi zanimanja/zvanja odnose se na oba spola).

IV PLANIRANO ZAPOŠLJAVANJE I VIŠKOVI RADNIKA U 2012. GODINI

4.1. Zapošljavanje u 2012. godini

U 2012. godini 53% anketiranih poslodavaca planira zapošljavati i prognoziraju da će zaposliti ukupno 617 radnika:

➤ Na neodređeno vrijeme	121
➤ Na određeno vrijeme	496
➤ Na određeno vrijeme – na sezonskim poslovima	51
➤ Na nepuno radno vrijeme	17
➤ Na puno radno vrijeme	600
➤ Pripravnika	50
➤ Osoba s invaliditetom	5

Prema planiranom zapošljavanju anketiranih poslodavaca u 2012. godini **stopa zapošljavanja bi iznosila 7%** (postotak planiranog zapošljavanja u odnosu na ukupni broj zaposlenih kod anketiranih poslodavaca). Poslodavci planiraju zapošljavanje uglavnom na puno radno vrijeme (97%), a na određeno vrijeme zapošljavanje se planira za 80% ukupnog planiranog zapošljavanja.

Najveće potrebe za zapošljavanjem iskazali su poslodavci iz privatnog sektora (82%).

Od ukupnog broja poslodavaca koji planiraju zapošljavati, 30% su obrtnici s udjelom od 19% ukupnog zapošljavanja.

U 2012. godini zapošljavanje je najavljeno najviše u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu, trgovinama i zdravstvenoj zaštiti i obrazovanju.

Od planiranog zapošljavanja na određeno vrijeme, 11% se odnosi na sezonska zapošljavanja i to pretežno u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu i poljoprivredi i šumarstvu. Prethodne 2011. godine planirano je zapošljavanje od 14% na sezonskim poslovima kod anketiranih poslodavaca. Prema evidencijama nezaposlenih osoba registriranih pri Zavodu za zapošljavanje, sezonsko zapošljavanje nezaposlenih osoba u 2011. godini zabilježeno je u većem obimu pa se može zaključiti da se većina sezonskog zapošljavanja ostvarila kod poslodavaca u turizmu i ugostiteljstvu na moru.

Zapošljavanje pripravnika planira se u djelatnosti zdravstvene zaštite, prerađivačkoj industriji i obrazovanju.

Zapošljavanje osoba s invaliditetom planira se u djelatnosti zdravstvene zaštite i obrazovanju.

4.2. Struktura planiranog zapošljavanja prema zanimanjima

Jednostavna zanimanja

- radnik bez zanimanja, transportni radnik, drvoprerađivački radnik, radnik u održavanju, radnik niskogradnje, radnik visokogradnje, armirački radnik, poljoprivredni radnik, voćarski radnik, dostavljač, čistačica

Rukovatelji strojevima, vozilima i sastavljači proizvoda

- vozač teretnog vozila, skelar, sastavljač građevinske stolarije, rukovatelj kružnom pilom, rukovatelj brojčano upravljanim drvoprerađivačkim strojevima, strojar parnih strojeva

Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji

- šivač, stolar, slastičar, pekar, fotograf, strojobravar, mehaničar industrijske opreme, monter strojeva, automehaničar, ravnač i rezač plamenom, autolimar, limar, elektroinstalater, vodoinstalater, izolater, krovopokrivač, pružni radnik, tesar, zidar

Poljoprivredni, lovno-uzgojni, šumski i ribarski radnici

- voćar, vinogradar

Uslužna i trgovačka zanimanja

- prodavač, vatrogasac, frizer, njegovatelj starijih i nemoćnih osoba, konobar, pipničar, kuhar, vodič

Uredski i šalterski službenici

- telefonist, službenik za informacije, administrativni službenik, pomoćni knjižničar, skladišni službenik, knjigovođa

Inženjeri, tehničari i srodna zanimanja

- građevinski tehničar, ekonomist, elektrotehničar, strojarski tehničar, drveni tehničar, poslovni tajnik, odgojitelj predškolske djece, građevinski inženjer, rudarski inženjer, operator na opremi medicinske radiologije, nadzornik uzgajališta divljači, fizioterapeut i viši fizioterapeut, radni terapeut, učitelj razredne nastave, vjeroučitelj

Stručnjaci i znanstvenici

- psiholog, dipl. ekonomist, dipl. knjižničar, dipl. pravnik, rukovoditelj financija i računovodstva, odgojitelj u učeničkom domu, školski pedagog, učitelj matematike, učitelj glazbene kulture, učitelj njemačkog jezika, učitelj engleskog jezika, prof. fizike, prof. pedagogije, prof. češkog jezika, magistar farmacije, doktor medicine, dipl. inženjer ekolog, dipl. inženjer kemijske tehnologije, dipl. strojarski inženjer, dipl. inženjer elektrotehnike, dipl. građevinski inženjer

(nazivi zanimanja/zvanja odnose se na oba spola).

4.3. Očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2012. godine

U 2012. godini **ne planira zapošljavati 47% anketiranih poslodavaca**. Poslodavci koji ne namjeravaju zapošljavati pretežno su iz djelatnosti trgovina, prerađivačke djelatnosti i građevinarstva.

U 2012. godini **povećanje broja radnika** u odnosu na kraj 2011. godine planira 32% anketiranih poslodavaca. To su uglavnom poslodavci iz prerađivačke industrije, građevinarstva i djelatnosti prijevoza.

Smanjenje se očekuje kod 22% poslodavaca (za 270 radnika).

Razlozi smanjenja su najčešće zbog:

- gospodarskih razloga (reorganizacija proizvodnje/radnoga procesa, smanjenje proizvodnje, gubitak tržišta i sl.) – 32 poslodavaca
- organizacijski (npr. pripajanje ili izdvajanje određenih organizacijskih jedinica) – 4 poslodavca
- prestanak rada poslodavca – 2 poslodavca
- drugih razloga (umirovljenje, smanjenje razrednih odjela, ukidanje školskog programa, nemogućnost plaćanja obveza) - 13 poslodavaca

Obilježja radnika koji bi se mogli pojaviti kao višak u 2012. godini su:

- neodgovarajućeg zanimanja (8%)
- niža razina stručnosti (21%)
- starije dobi (8%)
- zastarjelih znanja i vještina (3%)
- nezainteresirani za stjecanje novih znanja (8%)
- nešto drugo (radnike preuzima novi poslodavac, ukidanje programa, zadnje uposleni radnici itd.) – (52%)

Često se spominjalo da zapravo nije problem u radnicima, već u trenutnom stanju na tržištu.

Očekuje se smanjenje u zanimanjima:

- administrativni službenik, autolimar, automehaničar, bravar, ekonomist, elektroinstalater, farmaceutski tehničar, frizer, kemijski tehničar, limar, maturant gimnazije, mehaničar industrijske opreme, poljoprivredni tehničar, prodavač, radnik niskogradnje, radnik u održavanju, radnik na proizvodnoj liniji, slastičar, stočarski radnik, strukovni učitelj tekstilne tehnologije, tehničar za odjeću, razredni učitelj

(nazivi zanimanja/zvanja odnose se na oba spola).

Znači 31% poslodavaca ne planira promjenu u broju zaposlenih radnika uspoređujući kraj 2012. i 2011. godine. U prošlogodišnjoj anketi 46% poslodavaca je izjavilo da neće imati promjenu u broju zaposlenih.

V POTREBE ZA DODATNIM OBRAZOVANJEM RADNIKA

14% anketiranih poslodavca **izrazilo je potrebu za dodatnim obrazovanjem radnika** u cilju njihovog zadržavanja u radnom odnosu.

Napominjemo, bilo je moguće odabrati više vrsta znanja i vještina te se u većoj ili manjoj mjeri potreba za dodatnom izobrazbom očitovala u slijedećem:

➤ Uža strukovna i tehnička znanja	60 %
➤ Vještina timske suradnje i komunikacije	41 %
➤ Znanje stranih jezika	30 %
➤ Znanje rada na računalu	30 %
➤ Vještina ophođenja s klijentima	29 %

U odnosu na podatke iz ankete poslodavaca za 2010. godinu (15%), nešto je smanjena potreba za dodatnim obrazovanjem radnika u cilju njihovog zadržavanja u radnom odnosu.

Povećanje je najviše izraženo kod potreba za dodatnim vještinama timske suradnje i komunikacije.

Kod potrebe za obrazovanjem radnika za uža strukovna i tehnička znanja radi se o dodatnom obrazovanju za:

- edukacije za novim trendovima u pružanju frizerskih usluga, servisera protupožarnih aparata, licenca za vozače u međunarodnom prometu, međunarodnog inspektora za zavarivanje, građevinska zanimanja (zidar, tesar, strojar građevinskih strojeva, zavarivača, izolatera), drvenu, strojarsku, elektro i elektrotehničku struku, kemijsku djelatnost, korištenje EU fondova

Također je navedeno da je potrebna konstantna izobrazba svake godine zbog zakonskih obveza u struci.

VI SURADNJA S HRVATSKIM ZAVODOM ZA ZAPOSŁJAVANJE

Anketom se pokušao dobiti uvid u opseg i kvalitetu suradnje poslodavaca s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje. Traženi su odgovori na pitanja o tome jesu li pri zapošljavanju korištene usluge Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, a ukoliko jesu, koje su vrste usluga koristili i jesu li poslodavci zadovoljni dobivenim uslugama.

U 2011. godini usluge HZZ-a koristilo je 46% anketiranih poslodavaca.

Korištene su slijedeće usluge:

- Objava potrebe za radnikom na web stranici i oglasnoj ploči HZZ-a
- Predstavljanje tvrtke nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ
- Ciljano posredovanje - upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta
- Profesionalna selekcija kandidata
- Stručna pomoć kod zbrinjavanja tehnološkog viška
- Korištenje mjera za poticanje zapošljavanja
- Ostale usluge

Najviše su korištene usluge objave potreba za radnicima, ciljano posredovanje te korištenje mjera za poticanje zapošljavanja. Može se konstatirati da su anketirani poslodavci općenito zadovoljni dobivenim uslugama od strane Zavoda. Od ukupnog broja odgovora, u 91% slučajeva poslodavci su zadovoljni potpuno ili djelomično, a 9% odgovora ukazuje na nezadovoljstvo korištenim uslugama.

Djelomičnim zadovoljstvom ocijenjene su usluge u ciljanom posredovanju zbog nedovoljnog broja odgovarajućih radnika.

Pored navedenih usluga poslodavci su se povremeno konzultirali sa savjetnicima za zapošljavanje, Odsjekom mjera aktivne politike u zapošljavanju i pravnom službom HZZ-a zbog dodatnih informacija iz područja radnih odnosa. Poslodavci su koristili i besplatnu objavu svojih oglasa na WB stranicama HZZ-a te preko lokalnih TV i radio stanica.

Od dodatnih komentara anketiranih poslodavaca izdvojili bi slijedeće:

- dok se ne promijeni politika prema obrtu, ne postoji mogućnost zapošljavanja
- vrlo smo zadovoljni radom Zavoda jer na svaki upit djelatnici detaljno i brzo odgovore. Inače, suradnja vezana uz stručno osposobljavanje bila je izuzetno uspješna i od velike koristi kako nama tako i polaznicama
- što češća objava oglasa, uvesti uvjerenja koja bi radnik nosio na razgovor s poslodavcem na kojem će biti ovjera poslodavca da je radnik dolazio na razgovor za posao
- Ministarstvo gospodarstva treba stvoriti uvjete za razvoj gospodarstva u što treba ulagati. Netko bi trebao više paziti što ćemo trebati u budućnosti te gdje i za koga izvoziti. Poslodavci bi se tome trebali prilagoditi
- nismo zadovoljni zato što kod sufinanciranja zapošljavanja obiteljska poljoprivredna gospodarstva ne mogu ostvariti sufinanciranje iako su s poreznog gledišta ravnopravni s obrtima
- suradnjom sa Zavodom za zapošljavanje smo zadovoljni, problem je u školstvu, upisi, školovanje zanimanja koje tržište rada ne traži
- primjedbe u vezi naknade za nezaposlene – obrtnik vlasnik koji je godinama podmirivao svoje obveze na temelju staža u obrtu kao vlasnik, taj staž mu se ne računa za naknadu sa Zavod kada zatvori obrt. To nije u redu jer čistačica za koju se plaća manje doprinosa ima veća prava. Obrtnici koji uredno plaćaju doprinose i obveze morali bi biti tretirani kao drugi radnici. U slučaju bolesti i zatvaranja obrta oni su jadni. Dosadašnji uvjeti bi trebali važiti za obrtnike koji ne podmiruju svoje obveze
- prijašnjih godina kao što smo i u prošloj anketi pisali, kada su nam bili potrebni radnici i kada smo tražili radnika nismo bili zadovoljni jer nam se rijetko tko javio, čak i oni za koje smo znali da su obaviješteni putem Zavoda, pa smo stoga odustali od takvog načina
- trebalo bi ukinuti poticaje za zapošljavanje zbog toga što pojedine firme to zlorabe. Dok traju poticaji, zapošljavaju, a s druge strane otpuštaju i tako u krug. Smatram da bi bilo pravednije rasporediti poticaje za smanjenje doprinosa ili olakšice na dohodak za sadašnje uposlene
- nema primjedbi, velika je nezaposlenost i ljudi sami dolaze pitati za posao tako da nemamo potrebe koristiti usluge Hrvatskog zavoda za zapošljavanje
- konstantno nam se javlja problem nezainteresiranosti radnika za posao jer neki radnici rade samo po par dana. To nam stvara velike probleme jer ih moramo uputiti na liječničke preglede, osposobiti za rad na siguran način i nakon toga oni ne žele raditi
- stipendiranje studenata Medicinskog fakulteta s područja Popovače, Kutine i Novske uz ugovornu obvezu radnog odnosa na određeno vrijeme na našem području. Višegodišnji je kronični nedostatak doktora medicine

ZAKLJUČAK

Uzorak i obuhvat

U anketi poslodavaca 2012. godine uzorkom je obuhvaćeno 238 poslodavaca, a sudjelovanju u anketi odazvala su se 223 poslodavca (**93,7%**) od čega 151 trgovačko društvo/ustanova i 72 obrta. Prema veličini poslodavca, uzimajući u obzir broj zaposlenih, najveći broj anketiranih su mali poslodavci do 49 zaposlenih – 85%, srednji poslodavci (od 50 do 99 zaposlenih) – 8% i veliki poslodavci (preko 100 zaposlenih) - 7%. Anketom **su obuhvaćeni poslodavci koji zapošljavaju 65% zaposlenih** na tom području.

Promjene u zaposlenosti prethodne godine

Prema statističkoj evidenciji nezaposlenih u 2011. godini prosječno mjesečno bilo je evidentirano 4898 nezaposlenih osoba što znači pad nezaposlenosti za 2%. To je u skladu sa podacima iz ankete jer je prema provedenoj anketi zabilježeno više zapošljavanja od prestanaka rada i kraj 2011. godine kod anketiranih poslodavaca karakterizira povećanje broja zaposlenih. **Krajem 2011. godine broj zaposlenih bio je veći za 2,2% u usporedbi s krajem 2010. godine.**

Tijekom 2011. godine anketirani poslodavci su zaposlili **ukupno 1895 radnika od čega 672 žene (35%) i 1223 muškarca (65%)**. Uočeno je **veće zapošljavanje muškaraca u 2011. godini (u 2010. godini bilo je zaposleno 57% žena i 43% muškaraca)**. Većina novog zapošljavanja ostvarena je na određeno i puno radno vrijeme. Prema obrazovnoj strukturi novozaposlenih radnika, najviše je radnika sa srednjim školama - 64%. Slijede radnici s osnovnom školom - 21%, radnici s fakultetom – 11%, s prvim stupnjem fakulteta i višom školom – 3% i radnici bez škole 1%. Uočeno je povećanje udjela zaposlenih s fakultetima i završenom osnovnom školom,

89% zapošljavanja u 2011. godini ostvareno je u poduzećima/ustanovama, a samo 11% u obrtima

Kod anketiranih poslodavaca u 2011. godini zaposleno je 85 osoba po ugovoru o djelu. Ovaj oblik zapošljavanja bio je zastupljen u obrazovanju i djelatnosti zdravstvene zaštite.

Osobe s invaliditetom zapošljavane su u djelatnosti zdravstvene zaštite i obrazovanja.

Tijekom 2011. godine **prestalo je raditi ukupno 1689 radnika od čega 674 žene (40%) i 1015 muškaraca (60%)**. Najviše radnika prestalo je raditi u prerađivačkoj industriji (33%), građevinarstvu (21%), trgovinama (12%) i obrazovanju (11%). Najčešći razlozi prestanka rada bili su istek ugovora o radu na određeno vrijeme (66%), otkaz od strane poslodavca (14%) i sporazumni raskid ugovora o radu (10%). Pod ostale razloge prestanka rada poslodavci najčešće su navodili smrt radnika, nezainteresiranost radnika za produženje ugovora o radu i nedostatak posla.

U 2011. godini od 223 poslodavaca, njih 46 ili **21% nije uopće zapošljavalo**. Usporedbom s 2010. godinom kada 27% poslodavaca nije zapošljavalo vidljivo je smanjenje broja poslodavaca koji se u tijeku 2011. godine nisu odlučili na zapošljavanje novih radnika. U 78% slučajeva radi se o privatnom sektoru.

Poteškoće pri zapošljavanju radnika

Poslodavci koji su zapošljavali najčešće su tražili radnike posredovanjem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, putem osobnih poznanstava i uvidom u vlastitu bazu životopisa. Traženje radnika na neki drugi način odnosilo se na ugovore o stipendijama, zapošljavanje iz sestrinski firmi ili kada je radnik osobno došao pitati za posao.

Poteškoće s pronalaženjem radnika u 2011. godini izrazilo je 12% poslodavaca što znači smanjenje u odnosu na 2010. godinu kada je 14% poslodavaca izrazilo poteškoće. Najveći broj poslodavaca navodio je da su glavne poteškoće bile s nedostatkom traženog zanimanja – u 78% slučajeva. Nedostatak radnika s traženim radnim iskustvom bio je prisutan u 48%, kao i sa nezainteresiranošću i nemotiviranošću radnika - 44%. Poteškoće u nedostatku radnika s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, spremnost na učenje, timski rad) evidentirane su u 11% slučajeva, znanjem stranih jezika 22% te poteškoće u nedostatku radnika sa znanjem rada na računaru 11%.

Nedostatak zanimanja u najvećem broju slučajeva bio je izražen kod stolar, pekar, rukovatelj CNC strojevima, zidar, limar, tesar, izolater, krovopokrivač, elektroinstalater, skelar, građevinski tehničar, dipl. građevinski inženjer, konobar, klavirist, učitelj fizike, učitelj njemačkog jezika, učitelj matematike, vjeroučitelj, učitelj glazbene kulture, prof. češkog jezika, prof. slovačkog jezika, prof. biologije, doktor opće medicine, doktor medicine internist, doktor medicine psihijatar, doktor medicine neurolog, vozač teretnog vozila, vočar, veterinar.

Planirano zapošljavanje u 2012. godini

U 2012. godini 53% anketiranih poslodavaca planira zapošljavati i prognoziraju da će zaposliti ukupno 617 radnika. Prema planiranom zapošljavanju anketiranih poslodavaca u 2012. godini **stopa zapošljavanja bi iznosila 7%** (postotak planiranog zapošljavanja u odnosu na ukupni broj zaposlenih kod anketiranih poslodavaca). Poslodavci planiraju zapošljavanje uglavnom na puno radno vrijeme (97%), a na određeno vrijeme zapošljavanje se planira za 80% ukupnog planiranog zapošljavanja. Od ukupnog broja poslodavaca koji planiraju zapošljavati, 30% su obrtnici s udjelom od 19% ukupnog zapošljavanja. U 2012. godini zapošljavanje je najavljeno najviše u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu, trgovinama i zdravstvenoj zaštiti i obrazovanju.

Od planiranog zapošljavanja na određeno vrijeme, 11% se odnosi na sezonska zapošljavanja i to pretežno u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu i poljoprivredi i šumarstvu. Prethodne 2011. godine planirano je zapošljavanje od 14% na sezonskim poslovima kod anketiranih poslodavaca. Prema evidencijama nezaposlenih osoba registriranih pri Zavodu za zapošljavanje, sezonsko zapošljavanje nezaposlenih osoba u 2011. godini zabilježeno je u većem obimu pa se može zaključiti da se većina sezonskog zapošljavanja ostvarila kod poslodavaca u turizmu i ugostiteljstvu na moru. **Zapošljavanje pripravnika** planira se u djelatnosti zdravstvene zaštite, prerađivačkoj industriji i obrazovanju. **Zapošljavanje osoba s invaliditetom** planira se u djelatnosti zdravstvene zaštite i obrazovanju.

U 2012. godini **ne planira zapošljavati 47% anketiranih poslodavaca**. Poslodavci koji ne namjeravaju zapošljavati pretežno su iz djelatnosti trgovina, prerađivačke djelatnosti i građevinarstva.

Očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2011. godine

U 2012. godini **povećanje broja radnika** u odnosu na kraj 2011. godine planira 32% anketiranih poslodavaca. To su uglavnom poslodavci iz prerađivačke industrije, građevinarstva i djelatnosti prijevoza. **Smanjenje se očekuje kod 22% poslodavaca** (za 270 radnika).

Potrebe za dodatnim obrazovanjem radnika

14% anketiranih poslodavaca **izrazilo je potrebu za dodatnim obrazovanjem radnika** u cilju njihovog zadržavanja u radnom odnosu. Najčešće se radilo o obrazovanju za uža strukovna i tehnička znanja, vještini timske suradnje i komunikacije te znanjima stranih jezika. Kod potrebe za obrazovanjem radnika za uža strukovna i tehnička znanja radi se o dodatnom obrazovanju za edukacije za novim trendovima u pružanju frizerskih usluga, servisera protupožarnih aparata, licenca za vozače u međunarodnom prometu, međunarodnog inspektora za zavarivanje, građevinska zanimanja (zidar, tesar, strojar građevinskih strojeva, zavarivača, izolatera), drvnu, strojarsku, elektro i elektrotehničku struku, kemijsku djelatnost, korištenje EU fondova

Suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje

U 2011. godini usluge HZZ-a koristilo je 46% anketiranih poslodavaca.

Najviše su korištene usluge objave potreba za radnicima, ciljano posredovanje te korištenje mjera za poticanje zapošljavanja. Može se konstatirati da su anketirani poslodavci općenito zadovoljni dobivenim uslugama od strane Zavoda. Od ukupnog broja odgovora, u 91% slučajeva poslodavci su zadovoljni potpuno ili djelomično, a 9% odgovora ukazuje na nezadovoljstvo korištenim uslugama.

Djelomičnim zadovoljstvom ocijenjene su usluge u ciljanom posredovanju zbog nedovoljnog broja odgovarajućih radnika. Pored navedenih usluga poslodavci su se povremeno konzultirali sa savjetnicima za zapošljavanje, Odsjekom mjera aktivne politike u zapošljavanju i pravnom službom HZZ-a zbog dodatnih informacija iz područja radnih odnosa. Poslodavci su koristili i besplatnu objavu svojih oglasa na WB stranicama HZZ-a te preko lokalnih TV i radio stanica.